

2014

20 anys del dret de disposar de l'etiquetatge de productes en català

**Resum històric legislatiu sobre l'etiquetatge en català a Catalunya entre
1993 i 2014**

20
ANYS

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

L'ONG DEL CATALÀ
FES-TE'N SOCI

La clau d'una situació sense precedents a l'àmbit europeu

El 5 de març del 1993 és el dia que es va aprovar la primera llei que reconeixia el dret dels catalans de disposar dels productes distribuïts a Catalunya en català (Llei 3/1993, de 5 de març, de l'Estatut del consumidor). Aquesta llei pretenia equiparar el català al castellà i a la resta de llengües europees de dimensions similars. Totes disposaven d'una llei similar. Totes, llevat del català. D'això ja fa més 20 anys.

- **Què ha passat 20 anys després?**
- **S'ha desenvolupat aquest dret per tal que els catalans el puguin exercir com la resta d'europes?**
- **Vet ací una història inèdita sense precedents en l'àmbit europeu.**

1993 Es va aprovar la llei que reconeixia el dret a rebre els productes etiquetats en català i es va preveure un reglament perquè pogués ser una obligació per les empreses (Llei 3/1993, de 5 de març, de l'Estatut del consumidor). Tanmateix la llei no aplicava el dret directament, sinó que especificava que l'obligatorietat de les empreses s'hauria de determinar en un reglament que la llei preveia desenvolupar. Aquest era, ja de bon principi, un procediment estrany, atès que amb el castellà, i en general amb la resta de llengües europees, el dret i l'obligació havien estat automàtics. De tota manera, aquest dret s'establí d'acord amb l'Estatut del 1979, que preveia que el Govern català tenia plenes competències en matèria de consum. A més hi havia una sentència del 1989 del Tribunal Constitucional que avalava aquestes competències. A la vegada, però, hi havia desenes de lleis espanyoles que obligaven a etiquetar en castellà, moltes vigents des del franquisme. Fins i tot el 1988 el Govern espanyol en va fer una que incloïa tots els productes que no havien previst la resta de lleis impositives del castellà: va ser el Reial decret 1468/1988 sobre etiquetatge, presentació i publicitat de productes industrials destinats a la venda directa als consumidors i usuaris. Va ser per això que la Generalitat de Catalunya va interposar el 1989 un recurs per tal que el castellà deixés de ser obligatori a l'etiquetatge, atès que l'Estat no podia imposar el castellà als consumidors si era una competència del Govern català. El recurs es va centrar en una de les lleis més importants pel que fa a la imposició del castellà: el Reial decret

1122/1988, de 23 de setembre, pel qual s'aprova la norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris envasats. L'article 19 deia: "Les dades obligatòries de l'etiquetatge dels productes alimentaris que es comercialitzin a Espanya s'expressaran necessàriament almenys en la llengua espanyola oficial de l'Estat". A la tardor del 1993 va néixer la Plataforma per la Llengua justament per reclamar l'etiquetatge en català davant d'aquesta ofensiva.

1994 Va passar un any i el reglament encara no s'havia desenvolupat i per tant no es podia sancionar per no etiquetar en català. El 5 de març va acabar el termini d'adaptació de la llei. Sí que l'havien de complir les empreses que actuaven per a les administracions, però enguany, 20 anys més tard, moltes empreses concessionàries de les administracions catalanes encara no s'hi han adaptat.

1996 El Tribunal Constitucional espanyol va desestimar el recurs plantejat per la Generalitat de Catalunya el 1989 (Sentència 147/1996). Deia que les lleis impositives del castellà a l'etiquetatge calia aplicar-les, que les competències del Govern català estaven per sota de les de l'Estat i que tots els productes havien d'estar etiquetats en castellà com deia el Reial decret de productes alimentaris i les diverses lleis impositives del castellà a cada sector. No es podia etiquetar només en català. Els productes que ho feien havien d'incorporar el castellà. Tanmateix la sentència permetia que el Govern català obligués l'etiquetatge en català, sempre que no contradigués les lleis espanyoles i que el castellà també fos obligatori. La Plataforma per la Llengua va fer un manifest on es demanava que es fes el reglament i d'una vegada per totes el català fos tan obligatori com el castellà en l'etiquetatge, tal com es preveia des de feia 3 anys. El Govern català no va voler desplegar el reglament per etiquetar en català però va insistir que no s'obligués a etiquetar en castellà mitjançant una proposta de modificació de la llei estatal que també va fracassar.

1997 Va fracassar l'intent de modificació de la llei estatal per part de la Generalitat de Catalunya. El castellà seria obligatori i el Govern català, malgrat les pressions de la societat civil, no va gosar equiparar el català al castellà en l'etiquetatge bo i desenvolupant el reglament que preveia l'Estatut del Consumidor des del 1993. La Plataforma per la Llengua va denunciar que totes les comunitats lingüístiques de les dimensions de la catalana a la Unió Europea ja tenien una llei que obligava a etiquetar en la llengua corresponent. D'altra banda, es va aprovar la Directiva 97/4/CE, de la Unió Europea, sobre l'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris destinats al consumidor final, on s'esmentava que: "L'Estat membre (...) podrà (...), disposar en el seu territori que aquestes mencions d'etiquetatge figurin com a mínim en una o diverses llengües que l'Estat determinarà d'entre les llengües oficials de la Comunitat". Els partits espanyols se'n va sortir per tal que s'esmentés les llengües oficials "de" la Comunitat i no pas les llengües oficials "a" la Comunitat. Atès que el català no era llengua oficial de la Unió Europea, podia tenir problemes per ser obligatori en l'etiquetatge de productes alimentaris. Tanmateix de moment només era una directiva, una recomanació, no pas un reglament de compliment directe.

1998 La nova Llei de política lingüística del 1998 no va gosar desenvolupar el reglament previst a l'Estatut del consumidor del 1993 i simplement va tornar a dir que la Generalitat havia de regular aquest àmbit, però especificava que calia fer-ho de manera progressiva. En els següents 12 anys no es va desenvolupar res: ni el reglament previst per l'Estatut del Consumidor del 1993 ni la regulació prevista a la Llei de política lingüística es van portar mai a terme. Tanmateix la Llei de política lingüística sí que obligava a fer com a mínim en català els productes artesanals, de denominació d'origen i denominacions geogràfiques protegides que es distribuïen en l'àmbit de Catalunya (com podien ser alguns vins, caves, olis o productes ecològics). No obstant això, la Generalitat de Catalunya mai no va tramitar ni una sola denúncia per a productes d'aquest tipus, tot i els centenars de reclamacions presentades. Encara avui, el 2014, els productes que incompleixen aquesta normativa tenen total immunitat. Sí que van gosar desenvolupar llurs competències les autonomies de Madrid, Castella i Lleó i Balears, que obligaven, sumat a les imposicions estatals, a etiquetar en castellà els productes distribuïts en sengles comunitats. L'obligació en aquests casos passava a ser directa, no calia desenvolupar cap reglament per fer-la efectiva.

1999 L'Estat espanyol va derogar el Reial decret 1122/1988 sobre productes alimentaris i va aprovar el Reial decret 1334/1999 sobre la norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris; encara més impositiu del castellà. No només afectava tots els productes alimentaris de venda directa al consumidor, sinó també els restaurants, hospitals, cantines i altres col·lectivitats similars. L'aplicació era directa.

2001 La Plataforma per la Llengua va iniciar una sèrie de campanyes perquè els productes artesanals, de denominació d'origen i de denominacions geogràfiques protegides que es distribuïen en l'àmbit de Catalunya complissin la Llei de política lingüística. Després de moltes accions i reunions amb empreses, es va aconseguir que grans marques de vins i caves etiquetessin en català. Les poques que no ho van fer no van rebre cap sanció. Malgrat la insistència de l'organització, tant el Departament d'Agricultura com Consum de la Generalitat de Catalunya es van negar a aplicar la llei i no es va tramitar ni una sola denúncia. Altres autonomies, bo i fent ús de llurs competències, van establir l'obligació d'etiquetar en castellà d'acord a sengles lleis dels consumidors: Extremadura (2001), Astúries (2002) i Canàries (2003). El compliment de la llei en aquests casos va ser generalitzat i directe. La societat civil va tornar a pressionar per tal que Catalunya aprovés el reglament pendent i equiparés el castellà i el català. Arran d'això el Parlament de Catalunya va aprovar al juny la Moció 98/VI sobre la realitat de la imposició històrica del castellà, el respecte dels drets lingüístics i el ple reconeixement del plurilingüisme per part de l'Estat espanyol, i el foment de l'ús de la llengua catalana. En el punt d s'especificava que la Generalitat de Catalunya havia d'"elaborar dins l'any 2001 un programa específic de desplegament de l'article 34 de la Llei 1/1998 de Política lingüística i de l'article 27 de la Llei 3/1993 de l'Estatut del consumidor, per tal de fomentar l'ús del català en l'etiquetatge de productes i l'edició de catàlegs, manuals i altres materials informatius destinats als consumidors". La moció no es va implementar i no es va desenvolupar res tot i la insistència de la Plataforma per la Llengua, que exigia a les forces polítiques la necessitat de desplegar el que preveia el punt 3 de l'article 34 de la Llei 1 /1998: que totes les indicacions obligatòries de l'etiquetatge i embalatge i les instruccions d'ús dels productes industrials o comercials que es distribueixen

en l'àmbit territorial de Catalunya, d'una manera especial els dels productes alimentaris envasats, els perillosos i els tòxics, i també el tabac, fossin necessàriament com a mínim en català. A l'octubre, la Plataforma per la Llengua va fer un informe públic desfavorable sobre l'actuació del Govern.

2002 Va passar un any i encara no s'havia aplicat la Moció 98/VI. De fet, no es va arribar a aplicar mai.

2004 El Govern va acordar aprovar mesures per fomentar l'ús del català mitjançant la contractació pública, les subvencions i els crèdits i avals atorgats per l'Administració de la Generalitat i les entitats que hi estaven adscrites o vinculades. Pel que fa a la contractació, de fet, la Llei de política lingüística ja preveia que el Govern català havia de tenir en compte la llengua catalana en l'etiquetatge de productes per fer concessions. De tota manera, l'aplicació d'aquest acord i de la Llei de política lingüística en aquest aspecte va ser testimonial en els anys següents.

2005 La redacció del nou estatut d'autonomia es va veure com una oportunitat per blindar les competències en aquest aspecte i equiparar el català al castellà en l'etiquetatge. Malgrat que normalment aquests aspectes s'estipulaven en lleis del consumidor, de llengües o d'etiquetatge específiques, atesos els fracassos en el desenvolupament i aplicació en aquestes lleis, la societat civil es va abocar a l'estatut. En el primer esborrany de maig del 2005 a l'article sobre drets lingüístics dels consumidors i usuaris deia: "Totes les persones (...) tenen el dret que les dades que figuren en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes fabricats i distribuïts a Catalunya constin almenys en llengua catalana". Tanmateix, a l'octubre del 2005 les forces polítiques, en el segon esborrany, ja havien eliminat aquest dret i la van substituir per una simple promoció: "Els poders públics han de promoure que les dades que figurin en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin almenys en català". Convergència i Unió, que fins ara no havia volgut desenvolupar el reglament, va proposar un nou redactat: "Els poders públics de Catalunya han d'establir la regulació adequada perquè les dades que figuren en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin almenys en llengua catalana". Aquest cop va ser el govern tripartit qui va vetar aquest redactat i el dret va desaparèixer de la proposta del Parlament.

2006 Cantàbria i Aragó van imposar també l'ús del castellà en l'etiquetatge en sengles lleis del consumidor. L'aplicació era directa. Catalunya encara no gosava desenvolupar el reglament per al català. Finalment l'estatut d'autonomia va passar pel ribot de Madrid i el redactat que es va portar a votació deia: "Els poders públics de Catalunya han de promoure que les dades que figurin en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin també en català". Amb l'afegit d'aquest "també", obligava que no només estiguessin etiquetats en català, i es reconeixia l'obligació per al castellà, mentre que per al català era només una promoció.

2007 L'Estat espanyol va aprovar el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i

altres lleis complementàries. Aquest Reial decret derogava l'anterior llei estatal dels consumidors de l'any 1984, que fins llavors només deia que calia aplicar les lleis d'etiquetatge estatals, però no especificava directament l'obligació. La nova llei espanyola general dels consumidors també obligava l'etiquetatge a tot Espanya directament en castellà per l'article 18: "Sense perjudici de les excepcions previstes legalment o per reglament, les indicacions obligatòries de l'etiquetatge i presentació dels béns o serveis comercialitzats a Espanya han de figurar, almenys, en castellà, llengua espanyola oficial de l'Estat". L'Estat espanyol no només obligava, doncs, a etiquetar en castellà per les lleis sectorials, sinó que per primer cop ho feia en una llei de consum. Davant de tot plegat, i de la inactivitat del Govern català, la Plataforma per la Llengua, Consum Català, Òmnium Cultural i l'ADEC, van presentar una sol·licitud per inactivitat administrativa que es va presentar en roda de premsa i amb un document explicatiu dels reiterats incompliments que es va enviar als partits polítics i per carta al president Montilla. Les respostes van ser positives, però a la pràctica no es va fer res. La Plataforma per la Llengua va instar a fer una segona moció per establir un calendari de desplegament del reglament que, ara sí, es complís. Malgrat que els partits polítics ja la tenien redactada, al darrer moment van decidir no presentar-la. El reglament mai no es va desenvolupar.

2008 Arran dels 15 anys de l'Estatut del consumidor del 1993, la Plataforma per la Llengua va fer públic un informe que analitzava la situació legal de la nostra llengua en aquest àmbit. La conclusió no podia pas ser més contundent: hi havia més de 150 disposicions que imposaven el castellà en l'etiquetatge de productes a Catalunya i el reglament per al català encara no s'havia desenvolupat. La sol·licitud, presentada el 12 de juliol del 2007, no va tenir resposta fins al 2010, quan l'Administració va comunicar que no faria el reglament atès que volia fer una nova llei de consum on aquest dret ja fos directe.

2009 La Plataforma per la Llengua va fer públic un estudi més acurat on calculava que hi havia gairebé 190 disposicions que obligaven a etiquetar els productes a Catalunya en castellà. Només durant l'any 2009 se n'havien fet 8 de noves. D'ençà de la Llei de política lingüística de l'any 1998, l'Estat espanyol havia fet 69 disposicions noves que imposaven únicament el castellà a l'etiquetatge de productes. Hi havia normatives de tot tipus, unes més generalistes i d'altres més específiques que afecten productes alimentaris, industrials, farmacèutics, joguines, verdures, fruites, tabac, bolets, preservatius, fertilitzants, plaguicides, explosius, productes tòxics i perillosos, electrodomèstics, pinsos animals, detergents i productes de neteja, additius alimentaris, cosmètics, calçat, plantes de viver, productes tèxtils, medicaments homeopàtics, productes de règim, productes amb enzims i microorganismes, caramels, llepolies diverses, begudes refrescants, aliments dietètics, ultracongelats, joies i objectes amb materials preciosos, orxata, cafès, xocolates, productes de pastisseria industrials, productes de viatge, marroquineria, guants, patates fregides i aperitius, lents de contacte, cuir, conserves... Mentrestant, en aplicació d'aquestes lleis, per primer cop l'Agència Catalana de Consum va fer públiques les sancions tramitades per productes que no estaven etiquetats a Catalunya en castellà. El 2009 en van ser 94. No es podia sancionar per no estar en català perquè, a diferència del castellà, no hi havia encara el reglament. Per bé que l'Agència Catalana de Consum només actuava per denúncies o inspeccions més generals, sí que a la resta d'Espanya, i en els controls de duana,

l'empresariat va veure com es retiraven de manera generalitzada els productes que no estaven etiquetats en castellà. La Plataforma per la Llengua va denunciar mitjançant un llibret explicatiu que totes les grans empreses respectaven les comunitats lingüístiques de dimensions semblants a la catalana atès que hi estaven obligades. El cas català era una excepció.

2010 Finalment el 2010 es va aprovar un nou Codi de consum. Estava inspirat en els models neerlandesos i francesos que com la resta incloïen l'obligació d'etiquetar en les respectives llengües. En el primer esborrany de la nova llei catalana, però, els redactors van suprimir aquests articles per, a diferència dels altres codis, no incloure qüestions lingüístiques sobre etiquetatge. La Plataforma per la Llengua hi va intervenir i finalment es va afegir aquesta obligació i es va aprovar al Parlament la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya (publicada el 23 de juliol del 2010) que recollia l'obligació d'etiquetar com a mínim en català. Més enllà d'això, aquesta llei també tenia altres novetats importants. Per primera vegada hi havia el dret de ser atès en la llengua oficial que el consumidor escullís i tots els contractes i factures calia que estiguessin a disposició del client en català. El PP i el Defensor del Pueblo van fer un recurs contra el Codi de consum per eliminar el dret de ser atès en català i l'etiquetatge en català. El Tribunal Constitucional el va acceptar i encara ara (maig 2014) està pendent de sentència. Mentrestant l'ofensiva de disposicions lingüístiques a favor del castellà en l'etiquetatge no es va aturar. Se'n van aprovar 7 de noves. A més, les darreres disposicions eren molt incisives en les obligacions pel que fa al castellà. El Reial decret 563/2010, de 7 de maig, pel qual s'aprova el Reglament d'articles pirotècnics i de cartutxeria, a diferència del Codi de consum, no en contenia dos, sinó nou articles lingüístics on, de manera insistent, s'especificava l'obligatorietat d'utilitzar el castellà. Estranyament, tot i multiplicar per quatre els articles lingüístics impositius que tenia el Codi de consum, aquest Reial decret no va suscitar les mateixes queixes. La Plataforma per la Llengua va denunciar aquest tracte diferenciat i va exigir als fabricants el compliment de la normativa catalana de la mateixa manera que es feia per a l'espanyola. L'organització va recordar que hi havia normatives que havien rebut fins a 36 modificacions (aquest era el cas del Reial decret 2163/1994 sobre productes fitosanitaris), per tant l'Estat havia tingut 36 oportunitats per llevar l'obligació del castellà o equiparar també el català. Tanmateix totes es van desapropiar. La llei del medicament de l'any 1990 (Llei 25/1990) es va modificar 31 vegades. Mai no es va aprofitar cap de les modificacions per equipar el català al castellà o eliminar el caràcter obligatori de la llengua castellana. D'altra banda, el 4 de juny del 2010, més de tres-centes institucions, la majoria ajuntaments, signaven el *Compromís de Girona* per donar suport a l'etiquetatge en català.

2011 El 23 de juliol del 2011 s'acabava el termini d'adaptació per a totes les empreses al Codi de consum. Totes les empreses a partir d'aquella data havien d'etiquetar també en català. Tots els ingredients, dades de seguretat, data de caducitat, instruccions d'ús... havien de ser com a mínim en català (pel Codi de consum) i en castellà (pels centenars de lleis estatals). A la pràctica, mentre gairebé la majoria de productes complien les lleis que obligaven l'etiquetatge en castellà, la Plataforma per la Llengua va denunciar que les empreses pràcticament no s'havien adaptat a la llei catalana i no havien complert els terminis. La Plataforma per la Llengua va elaborar una anàlisi de les 30 marques més venudes a l'Estat

espanyol (dades segons *Las 30 Tops marcas del gran consumo de Kantar WorldPanel*, 2010). Dels 30 productes més emblemàtics d'aquestes marques, només un complia la normativa pel que fa al català, però tots complien la normativa que els obligava a etiquetar en castellà. De fet hi havia més presència del txec, l'àrab, el danès o el suec a Catalunya que no pas del català. A més, 11 dels 30 productes eren també en portuguès. A l'abril, el Parlament de Catalunya va aprovar la Moció 16/IX, sobre la coordinació i l'impuls de la política lingüística, davant la imminència del venciment dels terminis, els incompliments generalitzats i les demandes civils. Aquesta moció, més enllà d'aprovar un pla de compliment del Codi de consum, incidia en el sentit d'aquest pla: "assegurar-ne el compliment en els terminis que fixa la Llei", és a dir, la data límit del 23 de juliol de 2011. Va acabar l'any i la Moció del Parlament no s'havia complert. Mentrestant, l'ofensiva impositiva del castellà continuava. En un nou informe la Plataforma per la Llengua va calcular que ja s'havien assolit les 200 disposicions que imposaven el castellà en l'etiquetatge de productes a Catalunya i que en aquest cas sí que l'adaptació de les empreses era ràpida. El cas més descarat era el nou decret estatal sobre joguines que multiplicava per 10 la imposició del castellà en aquest sector. En aquest Reial decret hi havia exactament 11 punts (inclosos en 7 articles i en l'annex II) que feien referència a la imposició del castellà, davant de només un article i un annex de la normativa anterior del 1990. En l'àmbit europeu es va aprovar el Reglament 1169/2011, sobre productes alimentaris, on s'esmentava que els estats membres "podran estipular que les mencions es facilitin en una o més llengües d'entre les llengües oficials de la Unió Europea". L'Administració catalana va entendre que no es podien tramitar les sancions per als productes alimentaris mentre el català no fos llengua oficial de la Unió Europea. El Codi de consum pel que fa als productes alimentaris va quedar suspès. D'altra banda, el PP i el PSOE van tornar a rebutjar que el català fos llengua oficial de la Unió Europea, de manera que posaven traves a l'etiquetatge en català. Així i tot, els diputats catalans al Parlament Europeu van intentar canviar el reglament. El grup popular i socialista no admetien que es pogués debatre l'esmena i no va prosperar. D'altra banda, el 22 de juliol la Plataforma per la Llengua va enviar al president de la Generalitat de Catalunya una panera amb productes que complien la normativa vigent en matèria d'etiquetatge juntament amb una petició per fer complir la llei. El Govern català es va comprometre a aplicar, si esqueia, les sancions.

2012 La Plataforma per la Llengua va calcular, mitjançant un estudi en grans superfícies, que només un 6% dels productes generalistes venuts en grans centres de distribució estaven etiquetats en català d'acord amb la llei. Pel que fa a les marques blanques era un 27% dels productes. Les grans empreses no van fer canvis substancials i tampoc no es va posar cap sanció. Davant de la inactivitat de l'Administració i les demandes civils, el Parlament de Catalunya, el març de 2012, va aprovar una altra moció: la Moció 80/IX, sobre el garantiment dels drets lingüístics dels consumidors catalans, on s'establia que "l'Agència Catalana del Consum ha de comunicar a la persona denunciant l'obertura de l'expedient corresponent en el termini de tres mesos a partir de la recepció de la denúncia". Aquesta mateixa moció obligava l'Agència a "complir i fer complir la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, especialment els articles que assegurin els drets dels consumidors a rebre l'etiquetatge dels productes en català". D'altra banda, el PP i Ciutadans van presentar dues proposicions de llei perquè es deroguessin tots els articles relacionats amb llengua i els drets del consumidor del Codi de consum de Catalunya i de la Llei de política lingüística. La

Plataforma per la Llengua recordava que el 99% de les multes previstes a Catalunya eren per no usar el castellà, no pas per al català. Per cada disposició que obligava les empreses a fer servir el català hi havia unes 30 que imposaven el castellà, incloses les ja més 200 disposicions sobre etiquetatge.

2013 L'Agència Catalana de Consum va arxivar les denúncies sobre productes alimentaris perquè entenia que amb el nou reglament europeu (Reglament 1169/2011) hi havia dubtes per aplicar la llei mentre el català no fos llengua oficial de la Unió Europea. Atès que el Govern espanyol es negava a demanar l'oficialitat del català a la Unió Europea, la llei no es va aplicar. Pel que fa a les denúncies sobre la resta de productes l'Agència també les va arxivar en tant que deia que modificaria els terminis d'aplicació de la llei d'acord amb les empreses que l'havien d'aplicar, però sense modificar la llei. La llei va quedar sense aplicació durant tot el 2013 malgrat que ja havien acabat els terminis previstos a la mateixa llei. La Plataforma per la Llengua es va adreçar al Síndic de Greuges atès que no considerava correcte el procediment: no es podia modificar l'article sobre terminis previst a la llei sense passar per una modificació de la llei. Tampoc no es va aplicar el dret de ser atès en català car la sentència del Tribunal Constitucional (2010) sobre l'Estatut del 2006 impedia fer efectiu aquest dret. A final d'any va entrar en vigor la nova llei estatal d'unitat de mercat. A partir de llavors la Generalitat no pot sancionar ni tractar les empreses que actuen a Catalunya, només les que hi tenen la seu. La nova llei d'unitat de mercat és un impediment més a la presència del català a l'etiquetatge.

2014 Es modifica la llei estatal de defensa dels consumidors del 2007 (Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries). El PP i el PSOE aproven una nova llei amb el doble d'articles impositius del castellà. A partir d'ara els empresaris catalans estan obligats a facilitar les informacions sobre les característiques del contracte, econòmiques i jurídiques, en castellà. En els contractes a distància, tot i que es poden fer també en una altra llengua, estan obligats a fer una còpia també en castellà. Mentre el català és opcional o segons esculli el consumidor, la versió en castellà és obligatòria, ho vulguin o no les parts. Aquesta mateixa obligació és pels contractes fets fora de l'establiment. Més enllà d'aquestes novetats, es conserva l'obligació de fer l'etiquetatge en castellà dels productes i de les garanties.

Encara no s'ha posat cap sanció per l'etiquetatge en català. En aquests més de 20 anys, no hi ha cap llengua europea de les dimensions del català que no tingui l'etiquetatge normalitzat d'acord amb una llei. El català és l'únic cas. Hi ha una llei, però no s'aplica o no es pot aplicar. D'altra banda la imposició del castellà a l'etiquetatge és cada cop més i més forta. L'epopeia del català en l'etiquetatge és ja un cas digne d'estudi, únic al món.

Títol: 2014. 20 anys del dret de disposar de l'etiquetatge de productes en català
Barcelona, maig 2014

© Plataforma per la Llengua

Plataforma per la Llengua
Via Laietana, 48 A, principal 2a
08003 Barcelona
Tel. 93 321 18 03
www.plataforma-llengua.cat

